

Statens vegvesen

Referat

Dato: 31.03.2020

Tid: 1200–1400

Referent: Nils Inge Romarheim

Saksbehandler: Nils Inge Romarheim

Tlf. saksbeh. 906 59 309

Vår dato: 17.04.2020

Møte i styringsgruppen for Bypakke Ålesund

Møtenr:	1–2020
Sted:	Skypemøte
Møteleder:	Tore Johan Øvstebø
Til stede:	Tore Johan Øvstebø, Kristin Sørheim, Kjetil Strand, Ove Nesje, Liv Kjersti Finholt, Hilde Johanne Svendsen, Nils Inge Romarheim, Ole Kristian Birkeland, Gitte Beiermann. Til kl. 1330: Eva Vinje Aurdal, Vebjørn Krogsæter. Fra kl. 1230: Astrid Eidsvik, Anne Mette Liavaag, Christine Rørvik. Deler av møtet: Anders Riise.
Forfall:	Janne Lønsethagen, Øystein Tvedt, Carl Johansen.
Kopi til:	Arild Fuglseth

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
1	<u>Innledning ved leder for styringsgruppen.</u> Leder i styringsgruppen, Tore Johan Øvstebø, åpnet møtet. Deretter ble det en presentasjonsrunde der deltakerne sa noen ord om seg selv. Eva Vinje Aurdal påpekte viktigheten av å få bypakken vedtatt så fort som mulig, og ytret ønske om at alle gjør det de kan for å få fart på bypakken. Øvstebø fortsatte med en innledning. Bypakke Ålesund er oversendt til Samferdselsdepartementet (SD), og KS2 kan da få en snarlig oppstart. Ålesund kommune ønsker å være åpen i sin dialog, og Øvstebø påpekte at kommunen har vært oppgitt og frustrert over at det har tatt lang tid for Statens vegvesen (SVV) å sende fra seg saken til departementet. Med vedtak i kommunestyre og fylkesting til sommeren 2019, hadde kommunen forventning om en oversendelse til departementet på tidlig høst. At prosessen har tatt så lang tid har vært frustrerende. Kommunen har gjennom kontakt med departementet de siste 14 dagene, fått forståelsen av	Tore Johan Øvstebø.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>at statssekretæren deler det som hele tiden har vært kommunens forståelse, at uansett tolkning av bompengeforliket så vil kommunal og fylkeskommunal egenandel i bypakken være innenfor kravet. Ålesund kommune vil se framover. Bypakken er på sporet og vi er i rute for å få et stortingsvedtak senest våren 2021 før ny NTP skal legges fram.</p>	
2	<p><u>Status i forhold til ekstern kvalitetssikring av styringsunderlag og kostnadsoverslag (KS2) for Bypakke Ålesund.</u></p> <p>SVV Utbygging midt har fått beskjed fra Vegdirektoratet om at det blir gitt en oppstartsdato for KS2 før påske. Når selve oppstartsdatoen er vet vi ikke, men det blir ganske snart, sannsynligvis rett over påske. Dette avhenger av tilgang på eksterne konsulenter som det er Finansdepartementet som styrer. Det er vanlig å legge til grunn seks måneders behandling for KS2. Ved oppstart 1. mai er det rimelig å forvente at vi kan avslutte den prosessen i løpet av oktober eller november. Status er dermed at bypakken ligger klar for oppstart KS2.</p>	Ove Nesje.
3	<p><u>Framdrift bompengeproposisjon.</u></p> <p>Kjetil Strand kommenterte til Øvstebø sin innledning under punkt 1, og sa at SVV har vært minst like utålmodig som Ålesund kommune i forhold til at ting ikke har kommet videre. SVV leverer så fort de kan, med hensyn til den rollen de har i forhold til departementet. Vegdirektoratet kvalitetssikrer innspillet fra SVV Transport midt, og har samtidig en uformell dialog med departementet, der Vegdirektoratet sender fra seg saken når departementet er klar. Før departementet ber om å få saken, har de altså allerede sett og vurdert den over tid.</p> <p>SVV har svart ut krav som følge av bompengeforliket i brev til departementet. Vi mangler en bekreftelse på hvordan de tolker det og om bypakken er innenfor kriteriene. Strand vurderer det slik at når departementet bestiller KS2, så har de bestemt seg selv om de ikke har gitt et formelt svar. For departementet bestiller ikke KS2 før finansiering og grunnlaget for bompengeproposisjonen er klarert. I forhold til framdrift så er det viktig å huske på at det nå er et stort fokus på å få satt i gang gryteklare prosjekter. E136 Breivika - Lerstad er et av få prosjekter som er gryteklare i fylket,</p>	Kjetil Strand.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>og det kommer bypakken til gode. Statens vegvesen er ivrig etter å komme i gang, og skal fortsette det gode samarbeidet med kommunen og fylket.</p> <p>Kristin Sørheim spurte om muligheten for å få behandlet bompengeproposisjonen før jul. Dette kommer an på KS2-prosessen og hvor lang tid det tar å skrive bompengeproposisjonen og få den sendt til Stortinget. Den siste biten har vi liten styring på og framdriftsmessig er denne fasen veldig usikker. Det kan gå fort og det kan gå sakte. Det er mulig med en behandling før jul, men en er avhengig av en rask KS2-prosess, og vilje til å få bompengeproposisjonen raskt igjennom.</p> <p>SVV Transport midt kladder bompengeproposisjonen i dialog med Vegdirektoratet, og framdrift på denne bør ikke være noe problem. En er imidlertid avhengig av en formell avklaring på egenandelskravet etter bompengeforliket.</p>	
4	<p><u>Om Statens vegvesens forslag til prioriteringer for NTP 2022 – 2033.</u></p> <p>Det er viktig å klargjøre at dette er SVVs direkte svar på et oppdrag fra Samferdselsdepartementet. Oppdraget gikk ut på å rangere aktuelle prosjekter i første seksårsperiode basert på kriteriet netto nytte per budsjettkrone. Alle prosjekter som er startet eller besluttet startet, er vurdert som bundne. Det gjør at rommet for nye prosjekter er relativt lite i denne perioden.</p> <p>For den siste seksårsperioden var bestillingen fra departementet å fordele midler mellom riksvegrutene ut fra behov. Her nevnes ingen enkeltprosjekter, men kun hvor mye midler den enkelte riksveggrute skal tildeles. I denne fordelingen kommer Vestlandet og E39 godt ut, spesielt hvis høy ramme legges til grunn.</p> <p>En følge av denne måten å rangere på, er at mange prosjekter som er under forberedelse og er klar for å løftes inn i ny NTP, ikke vil befinne seg på den prioriterte listen i første seksårsperiode. Bypakke Ålesund er blant disse. Det er derfor det er viktig å jobbe bompengeproposisjonen fram, for når Stortinget har sagt ja til Bypakke Ålesund så sier de ja til E136 Breivika – Lerstad. Prosjektet blir da en del av bindingslisten inn i ny NTP, som blir revidert helt fram til ny NTP legges fram for Stortinget.</p>	Kjetil Strand.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>Det er Samferdselsdepartementet som sitter med eierskap til NTP-prosessen og det er de som legger fram forslaget til ny NTP. Forslaget fra departementet er basert på en rekke innspill som de har bestilt, slik som det SVV nå har levert. Vi må altså ikke overtolke dette ene innspillet, som har vært en ren rangeringsjobb for de første seks årene. Til slutt så er det departementet som velger hvilke prosjekter som prioriteres, og det vil de gjøre ut fra mange innspill og vurderinger.</p> <p>Selv om et prosjekt kommer inn i NTP, så er det statsbudsjettet som avgjør når midlene kommer. Fordelen med en bompengepakke er at en har mer fleksibilitet og kan få mulighet til å starte opp pakken med bompengemidler.</p> <p>Liv Kjersti Finholt kommenterte at transportmodellene som brukes i arbeidet med å beregne samfunnsøkonomisk lønnsomhet for et prosjekt, dårlig fanger opp gevinstene av prosjekter i byområder. Hun ser på dette som en utfordring, blant annet for Bypakke Ålesund som kommer dårlig ut.</p> <p>Byvekstavgiftene, som gjelder de fire største byene, inngår ikke i dette innspillet til NTP. Det kan være at det blir gjort endringer og at flere byer får komme inn under byvekstavgiftene, men det gjenstår å se.</p> <p>Kristin Sørheim fokuserte på viktigheten av å ha fokus på framdriften for bompengeproposisjonen slik at prosjektet kan bli låst, og at det i alle fall er klart i god tid før NTP skal behandles i Stortinget. I tillegg er det viktig at fylkeskommunen prioriterer prosjektet høgt i sitt innspill til NTP.</p>	
5	<p><u>Orientering om Bypakke Ålesund.</u> <u>Eierforhold og gjennomføringsansvar for prosjekter.</u></p> <p>Ole Kristian Birkeland holdt først en orientering om bypakken, der han blant annet viste prosjektene som inngår og presenterte et utkast til detaljert framdriftsplan for bypakken. Denne framdriftsplanen vil være et sentralt verktøy for styringsgruppen i porteføljestyringen av pakken.</p>	Ole Kristian Birkeland.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>Signalregulering Nørvegt./Hellandbakken er inkludert i sekkeposten på 280 millioner kroner. Her har kommunen allerede forskuttert midler og det er et mål å få gjennomført prosjektet i 2020. Det samme gjelder E136 Busslommer på Moa, hvor planen er bygging første halvår 2021. Dette er små tiltak som er prioritert i kollektivprosjektet for å avhjelpe framkommelighet for buss.</p> <p>Det er viktig å få avklart hvem som skal stå som byggherre for de ulike prosjektene. Sekretariat vil jobbe med dette fram mot neste møte i styringsgruppen.</p>	
6	<p><u>Styring og organisering av Bypakke Ålesund. Hvordan skal styringsgruppe og sekretariat arbeide.</u></p> <p>Ove Nesje gikk gjennom dokumentet <i>Styring og organisering av Bypakke Ålesund</i>, vedlegg 4 til KS2-grunnlaget for bypakken. Både fylkeskommunen og kommunen har politiske vedtak på at dette dokumentet er tatt til etterretning. Innholdet i selve dokumentet tas ikke inn i referatet, men noen punkter som var vektlagt i gjennomgangen er kommentert nedenfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Det er viktig at prosjekteierne tar inn prosjektmål som bygger opp under hovedmålene for bypakken i prosjektbestillingene for sine prosjekt. - En vesentlig oppgave for styringsgruppen er å drive porteføljestyling innenfor det som er vedtatt i Stortinget og lokalt. - Partene har i utgangspunktet selv ansvar for å gjennomføre planlegging og utbygging av sine prosjekter, men det er mulig å avtale at en av de andre partene overtar selve byggherreansvaret. - <i>Figur 1 Organisering av bypakken i Ålesund</i> - Det er viktig å merke seg skillet mellom porteføljestyling og prosjektstyring. Styringsgruppen og sekretariatet skal drive porteføljestyling, mens prosjektlederne skal drive prosjektstyring. Prosjektlederne er gitt en fullmakt for sine prosjekter, og innenfor denne fullmakten har de styring for disse etter de styringssystemene som gjelder for deres etat. Om noen prosjekter har en prognose som går utover den styringsrammen de har fått, så må styringsgruppen inn og vurdere virkninger i forhold til porteføljen og gjøre avveininger som kan få følge for enkeltprosjekter. I den forbindelse er det viktig med gode rapporteringsrutiner, 	Ove Nesje.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>slik at styringsgruppen tidlig får beskjed om et prosjekt står i fare for å gå over styringsrammen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - I forhold til porteføljestyling så er det viktig å være klar over at E136 Breivika – Lerstad er et stort prosjekt med eget vedtak i Stortinget. Om en går over styringsrammen for prosjektet, så er det ikke nok med godkjenning av styringsgruppen. Dette krever også godkjenning av Vegdirektøren. Om en skulle gå over kostnadsrammen, krever det ny behandling i Stortinget. - Ålesund kommune representerer Bypakke Ålesund. <p>Ifølge gjennomgått dokument består styringsgruppen av to medlemmer fra hver av de tre partene i bypakken. Ålesund kommune ønsker å ha tre medlemmer i styringsgruppen, uten at dette endrer stemmeantallet i gruppen. Styringsgruppen bestemte at Ålesund kommune møter med tre personer i styringsgruppen. Hver av partene har én stemme.</p> <p>I forhold til kommunikasjonsarbeidet, så er det uavklart hvordan dette skal organiseres og finansieres fram til bypakken blir vedtatt i Stortinget. Det er behov for å utarbeide en felles kommunikasjonsplan og kommunikasjonsstrategi. Ålesund kommune ønsker fortrinnsvis én dedikert kommunikasjonsressurs som har bypakken som sitt hovedområde. Skal en jobbe på den måten at hver av partene bidrar med hver sin ressurs, må dette være et reelt bidrag der alle stiller med for eksempel en prosentandel av en stilling inn i arbeidet. Kommunikasjonsarbeidet må koordineres slik at Bypakke Ålesund fremstår enhetlig. Fylkeskommunen og SVV har ikke avsatt midler til å finansiere en ny ressurs på kommunikasjon, og kan derfor i utgangspunktet bare bidra med deler av en kommunikasjonsressurs som er tilgjengelig i organisasjonen i dag. Ålesund kommune har stillingsstopp og kan derfor ikke ansette noen nye.</p> <p>Styringsgruppen ber sekretariatet om å arbeide med problemstillingen, og forberede en sak om hvordan kommunikasjonsarbeidet fram mot vedtak i Stortinget, skal organiseres og finansieres. Dette blir eget punkt på sakslisten i neste møte i styringsgruppen.</p>	Sekretariatet.
7	<u>Eventuelt.</u>	Nils Inge Romarheim.

Punkt	Sak	Innleder / Ansvar / Frist
	<p>Referat fra møtet sendes medlemmene i styringsgruppen for godkjenning per epost. Det gis en rimelig frist, og om epost ikke er besvart innen fristen så er referatet godkjent.</p> <p>Sekretariatet kaller inn til neste møte i månedsskiftet april/mai.</p> <p>Foreløpige saker på agendaen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organisering og finansiering av kommunikasjonsarbeidet. - Byggherreansvar på prosjektene. 	Sekretariatet